

מבצע משה

מידע כללי:

ב-5 בינואר 1985 הסתיים מבצע של חודש וחצי להעלאת יהודי אתיופיה לישראל. במסגרת המבצע עלו 6,364 יהודים, בני קהילת 'ביתא ישראל'. למבצע זה קדמו מאמצים ומעשי גבורה של מנהיגים, אנשי חינוך, כפרים ומשפחות בני הקהילה 'ביתא ישראל', שחצו ברגל במסעות מפרכים ומסוכנים את אתיופיה והגבול לסודן משם, במחנות הפליטים בחרטום, החלו מבצעי ההתסה. במסעות הרגליים נספו 4,000 מבני הקהילה. בזכות אומץ ליבם הצליח המוסד בפעולה חשאית להוציא לפועל את המבצע.

הצעה לשיח מפקד :

האזינו יחד לשיר "המסע לארץ ישראל", עיקבו אחר המילים

(את מילות השיר תוכלו למצוא בנספח א')

למפקד/ת-

הרחבה על השיר: חיים אידיסיס הוא תסריטאי ובמאי ושלמה גרוניך הוא מוזיקאי. בשנת 1991 עם התגברותה של העלייה מאתיופיה הקים שלמה גרוניך את "מקהלת שבא" שביקשה לשמר את המורשת המוזיקלית של יהודי אתיופיה והורכבה מעולים חדשים.

אחד משיריה הראשונים של המקהלה היה "המסע לארץ ישראל" שהציג בפני הישראלים בפעם הראשונה את סיפור העלייה ותלאות הדרך של רבים מהעולים.

שאלות לדיון :

- Ⓒ רובו של השיר מציג את הקשיים העצומים שעמדו בפני העולים. מה לפי כותבי השיר הניע אותם במסעם?
- Ⓒ העולים שעשו את הדרך המפרכת מעולם לא ביקרו קודם לכן בארץ-ישראל או בירושלים, על-בסיס מה לדעתכם נשענה הזיקה והאהבה העמוקה שלהם לארץ?
- Ⓒ מה לדעתכם ניתן ללמוד ממורשת הכמיהה לציון שבאה לידי ביטוי בסיפורם של יהודי אתיופיה?

קראו את הפסקה הבאה ממגילת העצמאות: (את הקטע תוכלו למצוא בנספח ב')

- Ⓒ הכמיהה לארץ-ישראל הייתה חוויה המשותפת ליהודים רבים בכל התפוצות; מהי משמעותה כיום בעבורנו כמי שחיים במדינת ישראל ומשרתים בצבאה?
- Ⓒ כיצד ערך "אהבת המולדת" מסייע לנו במשימותינו במלחמה הנוכחית?
- Ⓒ מה נוכל לשאוב כהשראה מסיפור העלייה של קהילת 'ביתא ישראל' וגבורתה?

נספחים

נספח א' :

המסע לארץ ישראל

שלמה גרוניך ומקהלת שבא

מילים: חיים אידיסיס

לחן: שלמה גרוניך

הירח משגיח מעל,
על גבי שק האוכל הדל
המדבר מתחתי, אין סופו לפני,
ואמי מבטיחה לאחי הקטנים.

עוד מעט, עוד קצת, להרים רגליים
מאמץ אחרון, לפני ירושלים.

אור ירח החזק מעמד,
שק האוכל שלנו אבד
המדבר לא נגמר, יללות של תנים,
ואימי מרגיעה את אחי הקטנים.

עוד מעט, עוד קצת, בקרוב נגאל
לא נפסיק ללכת, לארץ ישראל.

ובלילה תקפו שודדים,
בסכין גם בחרב חדה
במדבר דם אימי, הירח עדי,
ואני מבטיחה לאחי הקטנים.

עוד מעט, עוד קצת, יתגשם החלום
עוד מעט נגיע, לארץ ישראל.

בירח דמותה של אימי,
מביטה בי, אמא אל תיעלמי
לו היתה לצדי, היא היתה יכולה,
לשכנע אותם שאני יהודי.

עוד מעט, עוד קצת, בקרוב נגאל
לא נפסיק ללכת, לארץ ישראל

עוד מעט, עוד קצת, להרים עיניים
מאמץ אחרון, לפני ירושלים.

נספח ב'

"לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקוה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה. מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה; ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית."

(מתוך מגילת העצמאות)